

Tab.41

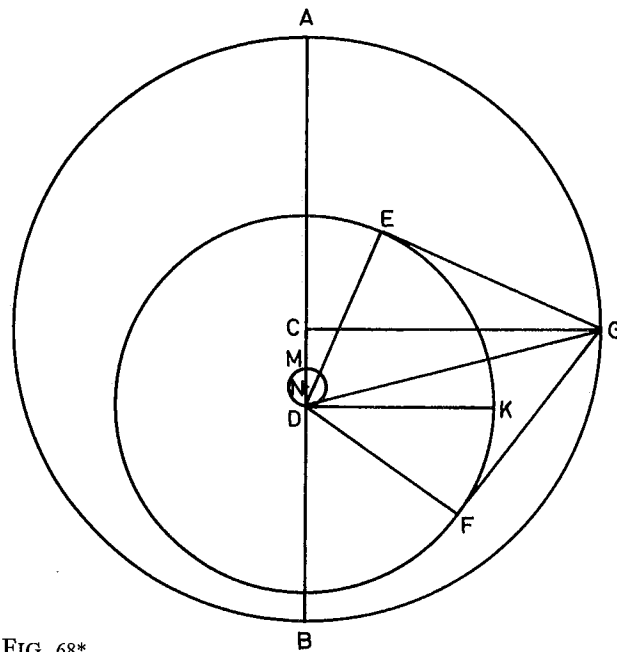
265v
Fig.68

FIG. 68*

scilicet terreni orbis, cui DK parallelus excitetur, et sint tangentes orbem ♀ GE, GF. Con-
nectantur denique rectae DE, DF, DG. Fuit igitur in utraque observatione linea GC medii motus ☉
determinatrix. Et quoniam Angulus EGC matutinae elongationis in observatione priori partium 25
erat 43.35', ac in altera vespertina (observatione) angulus CGF partium 48.20', totus igitur EGF
partium 91.55' et idcirco dimidiatus DGF part. 45.57'.30". Reliquus igitur angulus CGD part.
2.22'.30" et in orthogonio DCG rursum reliquus CDG 87.37'.30". Qualium igitur DG
10000000, talium DC 414402 et CG 9991409. Qualium ergo semidiameter terreni orbis CG
10000000, talium DC 414758. ||

Tab.42

267v SUPPUTATIO LOCI APOGEI ☉ AD PRINCIPIUM ANNI CHRISTI 1551.

Iuxta regulam igitur aufer ex aequali simplici motu ☉	4'.21.46'.14"
annuam anomaliam ☉ coaequatam	3'.11.28'.50"
et relinquitur locus apogei a prima stella ♀ videlicet	1'.10.17'.24".
Huic adiecta vera praecessio aequinoctiorum	0'.27.36'.16"
Constituit verum apogei locum ab apparenti aequinoctio	1'.37.53'.40".

Distat autem iuxta supra demonstrata ἀπόγειον ♀ a prima stella ♀ partibus 48.21'.51".
Ergo ἀπόγειον ♀ abest ab ἀπογῆφ ☉ in praecedentia partibus 21.55'.33".

18f. ♀ [[et coniungantur]] Oppositis - 27 DGF < DCF -

4f. 18 Februarii. *(Numeri) aequalis ... aequinoctio 5.25.36'.37".46"* Rectius sumpsissem (Cf. Appendix VIII, tab. 41, p. 527) - 30-32 talium DC 414758 *Supputatio ... anomaliam 3.11.28'.50". *Iuxta regulam (Cf. Appendix VIII, tab. 42, p. 528) - 31 In autographo fol. 266r usque ad 267r vacant - 31 Inscriptio Supputatio usque ad 1551 atramento rubro scripta est - 37 Verba Distat usque ad partibus 48.21'.51" litteris majoribus scripta sunt - 38 Textus Ergo usque ad partibus 21.55'.33" atramento rubro necnon litteris majoribus scriptus est -

4 Ptol. Alm. X,3 (Heiberg II, p. 303.03 -17) - 9 Ptol. Alm. X,3 (Heiberg II, p. 303.14 -15) -

Posterior observatio fuit annis CHRISTI 139 transactis, diebus 48 horis 19 fere, vesperi scilicet diei 18 Februarii.

Rectius sumpsissem horas 17. Nam apud Ptolemaeum ☉ obtinebat 25.30' ♁. Venus autem perspecta ad fulgentem succularum obtinebat 13.50' ♁ vespertina. Aberat igitur a medio loco ☉ partibus 48.20'. ||

His ita expositis suscipiatur in eodem terreno orbe G signum, in quo fuerit terra tempore utriusque observationis modo recitatae, ut sit AG quadrans circuli, per quem Sol in utraque observatione secundum motum suum medium praecedere visus est ἀπόγειον Eccentri ♀, † oppositis interim maximis a ☉ Veneris distantia, cum altera earum matutina fuerit, altera vero vespertina. Et coniungatur CG, ex centro

Esto igitur BCE linea apogei ☉, quae fuit Ptolemaei tempore in 6 ♀, nunc est in 8 parte ☉, et fuerit olim centrum Eccentri in C, nunc propius accesserit ad centrum universi, sitque in E. Signum autem D esto centrum Eccentri ♀, cuius apogeon Copernico immobile est inter stellas inerrantes. Itaque olim† erat DCA linea apogei ♀, nunc DEO. Fuit autem olim angulus ACB distantiae apogeorum ☉ et ♀ 10.30' fere, qui† nunc ut CEO partium est 22.0' fere. Et temporibus Ptolemaei tam ♀ quam ☉ ἐκκεντρότης talium 4170 fere, qualium semidiameter Eccentri ☉ 100000, quae ἐκκεντρότης nunc est minor facta partibus iisdem 945 fere. Queritur DE, † distantia centrorum Eccentricorum ♀ et ☉. In orthogonio COE quia angulus CEO 22.0' et ECO 68.0', ideo qualium CE 100000, talium EO† 92713 et CO 37461. Qualium igitur CE 945† et DC 4170, talium EO† 876 et CO 264.

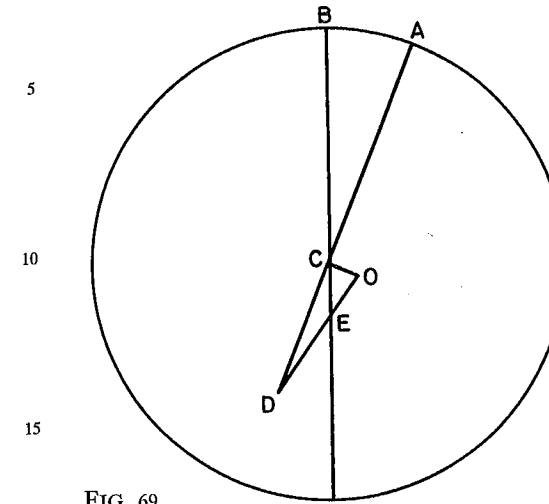

FIG. 69

Quadratum ex CD 17388900 et ex CO 69696. Ideoque quadratum reliquum ex DO 17319204, et ob id ipsa DO 4162, qualium et EO 876. † Reliqua igitur DE 3286 ἐκκεντρότης ♀ nostro tempore, qualium semidiameter Eccentri † Solis 100000. Copernicus narrat eam nunc esse talium 3500 consentientibus observationibus quas tamen silentio praetermisit. ||

25 CAPUT XXIII. DE MOTU VENERIS EXAMINANDO.

Prior observatio facta est LII anno a morte Alexandri in diluculo, die 18 (Mesori) mensis Aegyptiorum, scilicet completis horis 16 cum semisse a meridie praecedentis diei.

Simul autem visa est Venus occupasse stellam fixam praecedentem ex IIII, quae in sinistra ala seu australi sunt Virginis, quaeque in descriptione huius signi sexta est. Est autem† eiusdem stellae longitudo 151.30', Latitudo vero borea partis 1.10' magnitudinis tertiae. Praecessit igitur Veneris stella medium locum ☉ partibus 42.54'.

Posterior observatio Copernici facta (est) annis† Domini exactis 1528 diebus 70 horis 19.34'† secundum aequalitatem temporis. Nam hoc ipso momento temporis Luna subiens texit stellam Veneris, quae adhuc erat in augmento vespertino.

35 6 olim [erat] - 9 qui < quo - 14 DE [[centrum]] distantia - 17f. EO < CO - 18f. 945 [[talium]] et - 19 EO < CO - 22 876 < 866 - 29 autem [[et huius]] [eiusdem] - 32 annis < annos - 33 19.34' †[[secundum aequalitatem temporis]] -

23f. Textus Copernicus narrat usque ad praetermisit atramento rubro scriptus est - 25 Titulus Caput XXIII usque ad examinando atramento rubro scriptus est - 26 (Mesori) // Mesuri R - 27 Verba scilicet usque ad praecedentis diei atramento rubro scripta sunt - 27f. diei. *Aequalis praecessio ... partib. 196.58'.13".39". * Simul autem (Cf. Appendix VIII, tab. 43, p. 529) - 32 Verba Posterior observatio Copernici litteris majoribus scripta sunt - 34-S. 332.1 augmento vespertino. *Aequalis praecessio ... partib. 37.32'.23". * Ad XI Martii (Cf. Appendix VIII, tabb. 44.1-2, p. 530 - 531) -

24 De Rev. V,22 (p. 402.07-08) - 25 De Rev. V,23 (p. 402.09 - 405.34) - 34 De Rev. V,23 (p. 403.27-29) -

1 Ptol. Alm. III,4 (Heiberg I, p. 237.11) - 29 Ptol. Alm. X,4 (Heiberg II, p. 310.22 - 311.02) -

Fig.69

268r

Tab.43

Tabb.44.1-2